Jossy Reynvoet

Bitless art of riding

Bezudidlové jezdecké umění poprvé v Čechách!

Text: Tereza Kucharská Foto: Jitka Bartošová, Soňa Kaloušková

Osvícenství. Trefněji bych to nenazvala. Budou tomu dva roky, kdy do Čech poprvé přijela zahraniční žákyně mistra akademického jezdeckého umění Benta Branderupa. Éterická Holanďanka Greetje Hakvoort úspěšně nakazila zdejší obyvatele akademickou chorobou. Spolu s působením Magdy Perić (Chlupáčové), která má všechny tyto akce se zahraničními kapacitami na svědomí, a spolu s její vlastní lektorskou osvětou zde od té doby vypukla doslova epidemie klasické drezúry.

První den všichni ladili práci ze země, na fotce klisna Hollywood ve školním zastavení

Kdo má za sebou již nějaké úspěšné snahy o práci s koněm v duchu akademické drezúry, ten již nevyhnutelně zaznamenal kladný efekt a přínos pro oba z dvojice. Celý koncept, který vyžaduje velkou trpělivost, preciznost, cílevědomost, znalost obecně, cit a um ze strany jezdce (nebo zpočátku spíše vodiče), dokáže koně měnit v ohebná (někdy až zdravější), spolupracující a důvěřující zvířata. A komu se daří pracovat s trochou návaznosti a pravidelně se posouvat a dozvídat něco nového, ten také zjistil, že o tolik delší cesta ke vzdělanému a zdravě se pohybujícímu koni to zase není. Zpátky však k uplynulé akci.

Do malebného prostředí Villy Ginety v Masečíně tentokrát zavítal Jossy Reynvoet z Belgie, též Branderupův žák. Akce byla plánována dosti s předstihem a kapacity s koněm i pro diváky byly brzy zcela plné. Není divu. Kdo se o tuto problematiku zajímá, ten na internetu nutně dříve či později narazil na Jossyho stránky či videa demonstrující jeho práci s koňmi (a temperamentně, monumentálně vzhlížejícími hřebci) v akademickém duchu, avšak bez udidla a páky. Jelikož je tento muž znám svým pedagogickým nadáním a schopností zaujmout a jelikož na kliniku byli přednostně vybráni ti účastníci s koňmi, kteří se „akademii" věnují pravidelně a cílevědomě, kdo mohl, nenechal si první květnový víkend ujít.

Již při úvodní teorii jsme byli ujištěni, že tento víkend nuda nebude. Jossyho historie a cesta k akademickému jezdeckému umění vedla přes dětství u koní, parkurovou kariéru v mládí, přes jakýsi následný odklon od koní až zpátky k nim, díky dceři, která jednoho dne zatoužila po ponících. Od té doby se Jossy spolu s ní opětovně prohání na koních přírodou, bez sedla a uzdečky, jako tomu bylo v dobách jeho dětství. Jossyho teoretický výklad měl strukturu, celkově je znát, že nad prací s koňmi uvažuje komplexně a má jasnou představu co a jak, od prvotního kontaktu s koněm až po cviky vysoké drezúry. Ačkoli teorie začala povídáním o práci „z duše k duši", chvílemi velmi filozofickými myšlenkami a povídáním o tom, o čem se vykládá jen velmi špatně, dokázal nás při seznamování s jeho filozofií velmi pobavit. Nezdráhal se vzít do rukou a názorně „osedlat" hrábě, namalovat koně ze všech možných úhlů pohledu (a nemyslím to zle, ale výtvarného talentu

MontBlanc a práce na kruhu, ladění korektního ohnutí a plecí

Druhý den již ze hřbetu a moment koncentrace!

Náznak dovnitř plece čistě na řeč těla

Zastavení na paralelní linii

pobral asi tolik jako já), a pro některé z nás se v průběhu lekcí nestyděl ani pokleknout na všechny čtyři a názorně předvést to, co nebylo z pouhých slov dostatečně pochopeno či vžito. I těm nejvíce imunním tak dokázal poměrně snadno vysvětlit těžší zákonitosti biomechaniky pohybu, správných provedení cviků, pomůcek i řeči těla. V této náladě se nesl celý dvoudenní seminář a někdo trefně poznamenal, že mít ve škole takového učitele na fyziku, byl by dneska třeba vykonavatel úplně jiné profese.

Probralo se, co je třeba k „bytí spolu s koněm", tedy společný jazyk a jeho zákonitosti, které při práci s koňmi využívá. Velký důraz celého semináře byl kladen na řeč těla. Mnozí z nás tak v průběhu lekcí zažili „aha efekt", když o pár milimetrů posunul někomu v sedle nohu, jiného se sebou donutil tančit, dokud jeho pohyby vůči koni nebyly dokonalé, nebo jsme i klusali a cválali na místě, zatímco naši řeč kůň absolutně přirozeně následoval na linii kruhu… Probraly se termíny jako fyzický a mentální záměr, paralelní linie, přímá a nepřímá otěž, absolutní a relativní vzpřímení, deset elementů řeči těla, tři dynamiky, techniky vodění, pět akcí, šest stranových pohybů a sedm jezdcových pomůcek. Uvažovali jsme nad jeho výroky, že nikdy nepoužívá vodění koně k tomu, aby ho vodil, ale jen jako prostředek k učení paralelní linie. Připomněl, že z dobře vycvičeného koně nelze spadnout – vždy včas „skočí" pod naše těžiště. Souzněla jsem s ním, když popisoval jeho prvotní údiv nad tím, jak dlouho vydrží akademici s koňmi jen krokovat a občas zaklusat, zatímco on s koňmi i cválá, přestože „dokonalý" cval teprve buduje. Zaujal nás dalšími několika „svými" odlišnostmi, na které poukázal, mezi něž se řadí i jeho zcela bezudidlové ježdění (a celý koncept „BAR" – bitless art of riding). Oproti klasickému akademickému vývoji obnosek – udidlo – páka a různé kombinace tak nastínil svůj systém. Jelikož je Jossy sám sedlářem, představil krátce i cavemore (kombinace obnosku a hackamore) ze své dílny. Mladé koně však i on začíná jezdit na cavesalu (obnosek). Pár účastníků již originální cavemore mělo, takže pod dohledem jeho tvůrce ladili správné využití a pochopení.

Byl to víkend plný inspirace, citu, detailů i humoru. Nutil nás využívat jemnost koní, uvědomovat si a používat své tělo až do prstů na nohou! Znovu jsme se vrátili k základům a snažili se o precizně provedené cviky, stranové pohyby a podobně. Znovu také mnozí druhý den zopakovali a pocítili, jak je důležité znát shora každý pohyb koně a vědět, kdy se zvedá která končetina, pro správné časování pomůcek. Totéž chtěl vidět zezdola, soulad a synchronizaci například v nohosledu vodiče a koně. Opakoval, že už na zemi se máme snažit chovat tak, jako bychom seděli na hřbetě. Podněcoval nás, abychom už tolik nekoukali a nepřemýšleli, ale začali i fyzicky cítit. Při tom všem jsem měla kolikrát tendenci upadat do mírné deprese, zda někdy dosáhnu momentu, kdy budu vše umět, nebo se mu alespoň přiblížím. Připomínal však poměrně často, že nejhorší je bát se, že uděláme chyby. Kdo se chce učit, musí je přijmout jako nedílnou část procesu. Že není nejdůležitější cíl, ke kterému jdeme, ale cesta, jakou ho chceme dosáhnout. Je to totiž jak s jablkem. Když do něj prvně kousneme, nemusí být ihned nejchutnější – může se nám zdát klidně kyselé, ale když pokračujeme a kousneme si znovu, často zesládne. Získali jsme podněty, jak naučit koně hledat endorfiny místo adrenalinu. Mnoho domácích úkolů, inspirace a témat k úvahám. A tuším, že řada z nás se už teď těší na další, říjnové pokračování.

Hřebčí krása bezudidlově

Spokojenost organizátorky, víkend byl inspirativní! (na fotce bezudidlový systém cavemore)